

## 1874-06-22

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

J. C. Jacobsen

### FAKTA

Type:  
Note

Sprog:  
Dansk

Tilblivelsessted:  
Reisewitz

Arkivplacering:  
FA 2-004-00001, kasse F 2.pdf

Emneord:  
Industriel arkæologi,  
bryggeriindretning,  
bryggeriteknologi

### DOKUMENTINDHOLD

Bryggerinotater fra Reisewitz og Waldschlösschen nær Dresden.

### TRANSSKRIFTION

Reisewitz 22/6. 74 Bryggeriet construeret af Nobuck

I Bryggeriet, 1 Mæskekar, 1 Siekar i lige Høide, begge at Træ, men skulde i Aar forandres til Jern.

I Mæskekarret, Maskinen af Schwalbe. Kun Bevægelse i een Retning i Siekarret. Aufhackmaskine af Samme. Kunde ikke sees for Mæskningen saavidt jeg forstod var det Knive som gjennemarbejdede Mæskningen indtil 1 Tomme fra Bunden. Braumeister var tilfreds dermed. Batteriet var likket, men skulde forandres til et aabent.-I Mæskekjedlen Arme med Kjæder; tidligere havde man havt Skrabere men de slede formeget paa Bunden. Denne er ganske Flad og af Kobber; Siderne og Kuppelen af Jern. Ligeledes i Urtkjedlen. Svalkebakkerne temmelig smaae til 110 Hectoliter Urt fra Kjedlen. Humlesien med faste Rammer til Indsætning af Sier af valset Metalrist. Svaleapparatet saae jeg ikke da det var gammeldags uden Modstrømning, paatænkes ombyttet.- Jeg gik heller ikke i Gjærings Kjelderne, da jeg var for varm. Paasætning ved 5 R. Temperaturen holdes uforandret omtrent ved 5 grader under hele Gjæringen. Øllet jeg smagte meget liig mit, af 10 Ugers Alder, vistnok lidt tyndere. Der kom Besøg, som afbrød Samtalen. En af de Besøgende omtalte Glycerin som blev jevnlige benyttet af de mindre Bryggerier, men ikke af de større; deriod mente Braumeister, at man i Berlin brugte Sukker, men ikke Riis. I Malteriet, hvor der endnu maltes, 15 (gradtegn) R i Kjelderne, blev færdigt i 5 Dage, Støbning i Jernkar, i 38 Timer nu. Maltet ikke synderligt godt. Bygget rensedes paa en Schwalbes Sortermaskine som rensede og sorterede meget godt og i tilstrækkelig Mængde.(Dog værd at prøve, paa øverste Loft, c 5 Al lang). Archimedesskruen i Jernrender, uden Laag, Axen i Hængelagere ? (tegning) paa hver 4½ à 5 Alen, c1½" Diam, med Bøsninger hvorpaa Svalebakkerne sade meget godt.Køllen med en Caloriferi efter N. N.'s (Schwalbes's) Patent, iøvrigt som sædvanlig. Temperaturen mellem Flagerne var 51 R

Waldschlösschen

Vogel havde Jungesellen Selskab hos sig, men vilde dog selv føre mig heelt omkring.- Kjedlerne de gamle firkantede, uden

Røreapparat!- Mæske- og Siekar x) uden Tra..[?] derimod kun 4 Aar gl af Jern smukt udførte. Mæskemaskinen af Schwalbe. (?) Dandsemaskine af lutter Knive 3½" brede, meget fladt stillede; Omrørene uden Tværpinde Men Armene som smaae 3 kantede Render [tegning], noget tilspidsede og lukkede i Enden og krummede fremad [tegning]. Yderst paa deres Axe var et conisk Drev som satte en lille lodret Axe med smaae lodrett Knive, der naaede tæt ned til Bunden, i Bevægelse, godt nok men kræver megen Kraft. Bevægelsen fra neden: Det horizontale Hjul med bøiede Arme [tegning] for at faae Plads til en Buk ovenover Lageret ?? for den horizontale Axe. Mæskepumpen en Centrifuge. Mæskekar og Siekar i samme Høide. I Siekar en Aufhackmaskine af deres Maskinmesters egen Konstruktion. Fra den lodrette Axe udgaaer en stærk Tverarm hvorpaa er fastskruet Bøiler af Stænger paa Kant, som hver har 3 Plovjern, 3 kantede, 18 Centimeter brede foroven og 22 Cm lange. Afstanden mellem Plovjernene er c 25 Cm og Spidsen af det nederste er 2" fra Bunden. Spidserne om bøiede ganske lidt fremad, iøvrigt ere Plovene plane med en Hældning lidt fladere end 45 grader.- Paa den ene Side af (tegning) Axe har Tværrarmen 4 Sæt Plove, paa den anden Side 5 Sæt. Maskinen sættes først i Gang, naar den første Urt er næsten ganske afløben. Jeg saa den blive sat i Gang hvilket øiensynligt krævede stor Kraft. Den coniske Frictionsskive som driver den, gled i Begyndelsen og Maskinen gik flere Gange i Staae. Kjædelsmeden sagde at det var paa Grund af det daarlige Malt, hvoraf der bryggedes Tyndtøl "bøhmisk Øl" til Arbejdsfolk. Ellers gik den meget lettere. NB Tverarmen sidder saa høit, at den ikke kan naae Mæsken. Ellers kunde den, efter Vogel, ikke gaae.

Da Maskinen var kommen rigtig i Gang, arbejdede den godt og smuldrede Masken godt efter nogle faa Omgange. Derpaa sættes Spargeren (her som overalt kun med 2 Arme) i Gang og strax efter aabnedes Taphanerne, som havde været lukkede medens Mæskningen gik, Urten løb ikke strax klar, men det varede kun kort og man klarede ikke om.- Skulde jeg anvende dette Apparat, vilde jeg gjøre Plovene smallere.

I øvrigt er hele Apparatet paa Waldschlösschen temmelig gammeldags, da Actionairene ikke vilde undvære Noget af Udbyttet (14%) til Forbedringer. Køllefagerne ere græsselige Svaleapparatet er som Prick's, men horizontale Batterier. Vandet drives af 2 Stk 4" Pumper ind i Apparatet fra Iiskassen som staaer

# J. C. JACOBSENS ARKIV

CARISBERGFONDET

paa Gulvet med Skillerum (tegning) der sættes paa ved 4 grader og Maximum er 7 grader R. En stor Svømmer i alle Karrene. Øllet stod smukt deri med rigeligt, let hvidt Skum til det Sidste. Urtens Styrke er 14 % Balling da omtrent alt Øllet fremsendes til andre Byer.

Schwalbes Rense og Sortermaskine, arbejdede altfor langsomt, men godt. Han meente at Stein havde de bedste Apparater til dette Brug.-

Vogel havde ifjor eller forfjor ikke havt Iis og havde maattet sætte paa ved 8 R. Gjæringen blev hidsig og Øllet fladt. Saa fik han Iis fra Norge 30 Thaler pr Ton og bryggede Øl, hvoraf han tilsatte 1 Deel Krøller til 3 Dele af det flade paa Spaaner og Resultatet blev meget godt.



J. C. JACOBSENS ARKIV  
CARLSBERGFONDET

Meddelelse  
Vagel fædte juuggeffellen - Pælskud for fag, men mildt dog selv  
for mig fælt omkring. - Tjælleren de gamle, færibantod, adno  
y adno Erav Saarnaggarat! - Mælt af Pælskud dronnet den 4 Aar og af fæm  
fæmildt adfærl. Mælt af Pælskud af Schwalbe. (?) Dæd fæmildt  
af Lættis Lættis 3 1/2 Aar, meget fælt Pælskud; Omværdens adno  
Egnerend men Armaner fæm fæm 3 Aar og Lættis Lættis, meget  
delighed af Lættis i fæm og Lættis fæmildt fæmildt  
Egnerend fæm Lættis er at fæmildt dronnet fæm fælt i Lættis Lættis  
Aar og fæm Lættis Lættis, det uændt kal end det Lættis,  
i Lættis fæmildt, gætt uend men Lættis uændt fæmildt. Lættis fæmildt  
fæm uændt i det fæmildt fæmildt fæmildt end Lættis Lættis  
fæmildt fæm fælt det er Lættis Lættis Lættis fæmildt fæmildt Lættis  
Mælt af Pælskud i Lættis fæmildt. Mælt af Pælskud i fæmildt fæmildt.  
I Lættis er Lættis fæmildt af dronnet Mælt af Pælskud af fæmildt  
Lættis fæmildt. I den Lættis Lættis uændt i fæmildt Lættis  
fæmildt af fæmildt Lættis af fæmildt fæmildt fæmildt, fæmildt fæmildt  
fæmildt fæmildt, 3 Lættis, 18 Lættis Lættis fæmildt fæmildt 92  
C. M. Lættis. Af fæmildt uændt fæmildt fæmildt af i 15 C. M. og  
Egnerend af det uændt af 2 fæmildt fæmildt. I fæmildt af Lættis  
gættet Lættis fæmildt, uændt i fæmildt fæmildt fæmildt uændt af fæmildt  
Lættis fæmildt end 450. - fæmildt den af fæmildt af 1 Aar fæmildt  
Lættis af 4 fæmildt fæmildt, fæmildt den af fæmildt fæmildt 5 fæmildt.  
Mælt af Pælskud fæmildt: Gang, uændt den fæmildt kal end  
uændt gættet af fæmildt. fæmildt fæmildt den af fæmildt fæmildt: Gang  
fæmildt uændt fæmildt fæmildt fæmildt fæmildt. den uændt  
Lættis fæmildt fæmildt fæmildt den, gætt i fæmildt fæmildt af  
Mælt af Pælskud fæmildt fæmildt fæmildt. fæmildt fæmildt fæmildt  
af det uændt fæmildt af det fæmildt fæmildt, fæmildt det fæmildt  
Egnerend fæmildt fæmildt fæmildt fæmildt. fæmildt gætt den uændt  
Lættis. M. Lættis fæmildt fæmildt fæmildt af den af fæmildt fæmildt  
uændt fæmildt. fæmildt Lættis den, af fæmildt fæmildt, fæmildt gætt.

Da Maskinen var færdig sig'lig i Gænge, arbejdedes den godt  
og færdig Maskinen godt. efter nogle faar Omgange. Deres  
færdig Omgange (for som anseet den med 2. Omgang). Gænge  
og færdig ofte arbejdede for Omgange, som færdig med det  
uden Maskinen god, klaten lot de færdig klar, men det var  
den kost og man klaten det an. - Skulle jeg anseet det  
Apparat, med jeg gjæm færdig færdig.

Færdig er færdig Apparatet som færdig færdig færdig  
færdig færdig, da Omgangene det med inden som færdig af  
færdig (1878) de færdig færdig. Færdig færdig an færdig  
færdig færdig er som færdig, men færdig færdig færdig  
færdig færdig af 2 1/2 4" færdig ind i Apparatet fra  
færdig færdig som færdig færdig færdig færdig [1111]  
der færdig færdig 4" og færdig færdig er 7" R. for som færdig  
i alle færdig, færdig færdig færdig færdig med færdig, det  
færdig færdig de det færdig. færdig færdig er 14" færdig  
da færdig all færdig færdig de færdig færdig.

Schwalbe's færdig og færdig færdig, arbejdede alt for  
færdig, men godt. som færdig at færdig færdig de  
færdig Apparatet de det færdig. -

Vogel færdig færdig eller i færdig de færdig færdig og færdig  
færdig færdig færdig 8" R. færdig færdig færdig færdig og færdig  
færdig. færdig færdig færdig færdig 30 færdig per færdig og færdig  
færdig, færdig færdig færdig færdig færdig færdig de 3 færdig  
af det færdig færdig færdig og færdig færdig færdig færdig